

FINNISH NATIONAL
BOARD OF EDUCATION

Tulevaisuus haastaa opettajuuden

Peruskoulupäivät 21.11.2014 Helsinki

Anneli Rautiainen

Opetusneuvos, esi- ja perusopetuksen yksikön päällikkö

Opetushallitus

Opettajien työtyytyväisyys

◆ SUOMI

- nauttii työstä 91%
- ammatti arvostettu 57%
- valitsisi työn 85%
- on tyytyväinen 91%
- suosittelisi koulua hyvänä työpaikkana 88%

◆ TALIS-maat

- 90%
- 31%
- 78%
- 91%
- 84%

21. vuosisadan oppimisen taidot

- ◆ Yhteistyö
- ◆ Tiedon rakentaminen ja kriittinen ajattelu
- ◆ ICT
- ◆ Ongelmanratkaisu ja innovaatio
- ◆ Itsesäätely

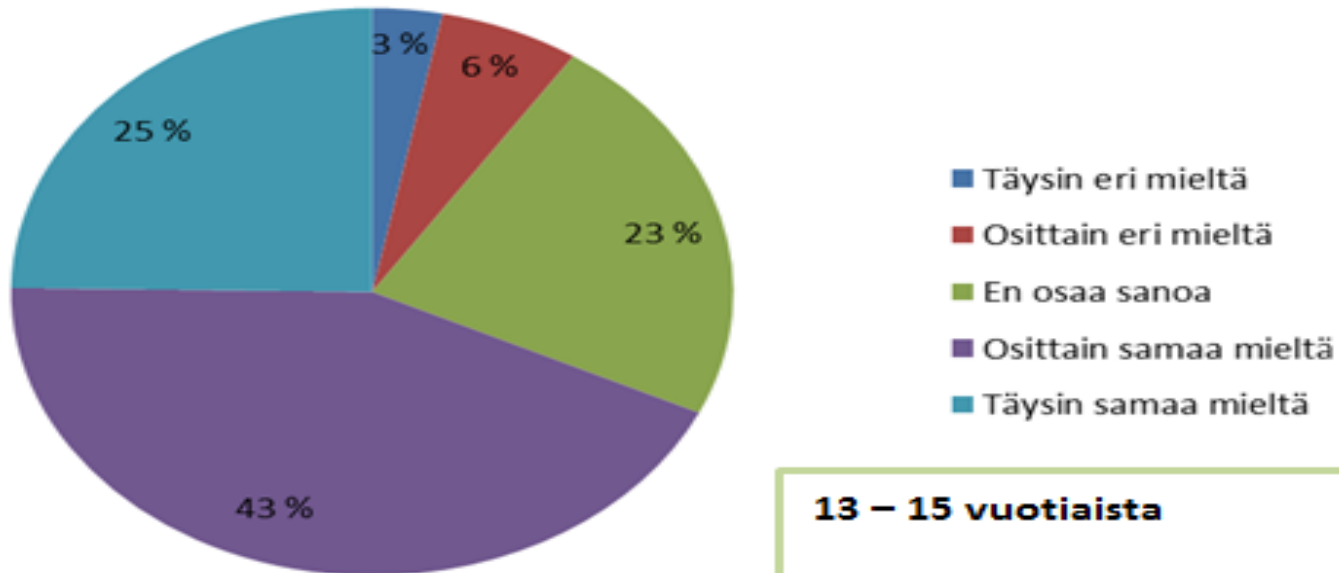

OPPIMINEN ON KAIKKIALLA

Oppiminen on kaikkialla. Miten oppilaat kokevat oppimisen?

Opin edelleen myös silloin, kun en ole koulussa.

13 – 15 vuotiaista

68 % kokee oppimisensa jatkuvan koulun ulkopuolella

Myös koulut siirtymässä mobiiliaikaan

52 % kouluista käyttää tablet-laitteita,
mutta yhtä tablet-laitetta kohti on keskimäärin 15 oppilasta.

33 % käyttää älypuhelimia,
joskin puhelin on lähes aina oppilaan oma.

Tablet-laitteiden ja älypuhelimien käyttö opetuksessa korostuu selvästi lukioissa ja suurissa kaupungeissa. Lukioissa tablet-laitteita käyttää opetusvälineenä 67 % ja älypuhelimia 52 % vastanneista opettajista. 82 % opettajista haluaisi käyttää tablet-laitteita opetuksessa nyt tai tulevaisuudessa.

Käyttö opetuksessa on sitä yleisempää, mitä suuremmasta koulusta on kyse.

s a n o m a pro

Digitaalinen oppiminen ja opettajien asenteet ovat muuttumassa

Tietotekniikkaa löytyy kouluista laajalti

98 % kouluista käyttää videotykkeitä tai älytauluja.

Yleisimmin videotykkeitä tai älytauluja käytetään lukioissa, yli 300 oppilaan sekä isojen kaupunkien kouluissa. Videotykki tai älytaulu on jokaisessa luokassa 55 prosentissa kouluista.

98 % kouluista käyttää tietokoneita.

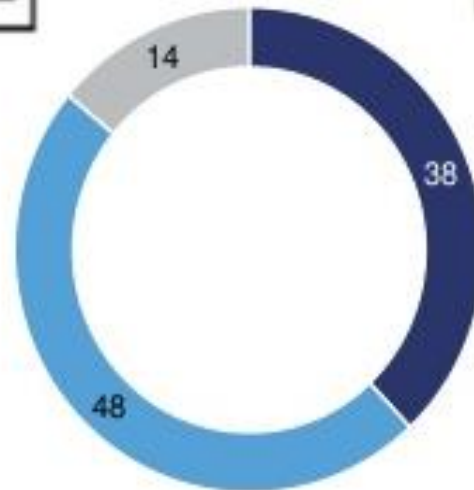
Yhteiskäytössä olevaa tietokonetta käyttää keskimäärin 10 oppilasta. Opiskelijoiden omia tietokoneita käytetään lukioissa selvästi enemmän kuin peruskoulussa. Opettajista yli puolet (64 %) sallii tai olisi valmis sallimaan oppilaiden omien laitteiden hyödyntämisen opetuksessa.

Kolme eri opettajaprofiilia

Jarruttajat 14 %:

tietotekniset taidot muita heikommät, eivät kiinnostuneita, uskovat sähköisten materiaalien häiritsevän oppimista. Lukion opettajien määrä tässä ryhmässä hieman korostunut.

• Innokkaat • Arkailijat • Jarruttajat

Innokkaat 38 %:

haluaisivat hyödyntää vielä enemmän, suhtautuvat luottavaisesti hyötyihin, eivät koe teknisiä ongelmia rasitteeksi. Alakoulun opettajien määrä tässä ryhmässä hieman korostunut.

Arkailijat 48 %: haluaisivat hyödyntää enemmän, mutta ovat epävarmoja omista valmiuksistaan ja vaikutuksista oppimiseen.

Haasteita tällä hetkellä

- ◆ Oppimistulosten heikentyminen
- ◆ Taloudellinen tilanne
- ◆ Eriytymiskehitys

PISAa

- ◆ Matematiikassa suomalaisnuorten asenteet, itseluottamus ja usko omaan osaamiseen matematiikassa ovat vertailumaiden paljon kielteisempiä.
- ◆ Haasteena on maahanmuuttajataustaisten nuorten selvästi heikompi menestys. Ero on suurempi kuin muissa Pohjoismaissa.

Turvallisuus ja työrauha

Suomen kouluissa on rauhattomampaa kuin OECD-maissa keskimäärin (PISA 2009)

Tapahtuu kaikilla tai useimmilla tunneilla (%-osuus oppilaiden vastauksista):	Suomi	OECD keskimäärin
Oppilaat eivät kuuntele mitä opettajat sanoo	39,4	28,3
On melua ja epäjärjestystä	47,6	31,2
Opettajan on odottava pitkän ajan ennen kuin oppilaat rauhoittuvat	36,6	27,7
Oppilaat eivät pysty työskentelemään kunnolla	19,9	19,1

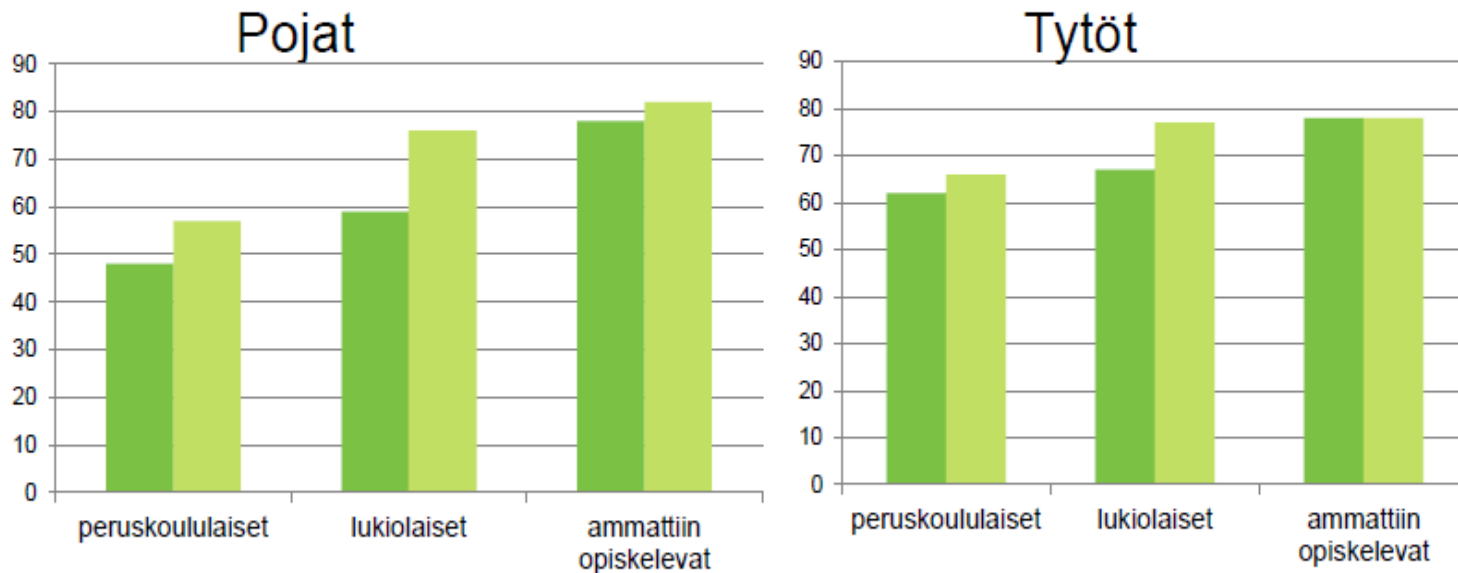
Osaamisen ja sivistyksen parhaaksi

Kouluterveyskysely 2013

www.thl.fi/kouluterveyskysely

Entistä useampi pitää koulunkäynnistä

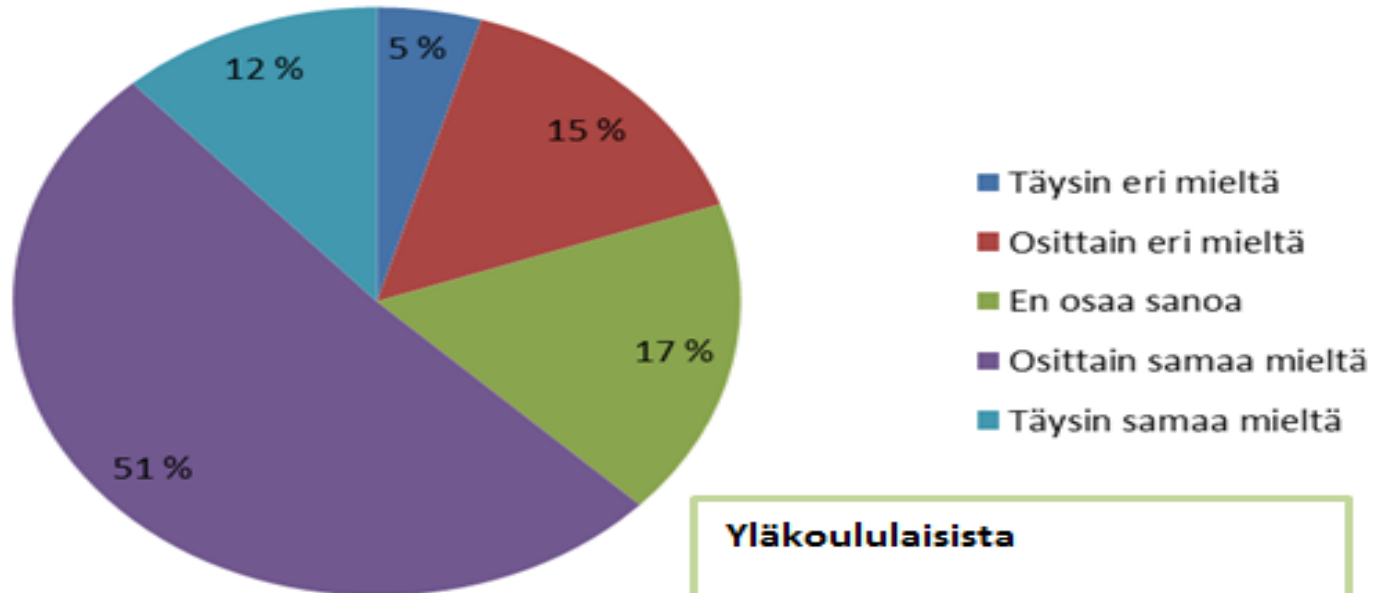

Peruskoulu ja lukio: 2004/2005, AOL: 2008/2009 vrt. 2013

Sitoutuminen oppimiseen liittyy kouluviihtyvyyteen

Se, mitä opin koulussa, kiinnostaa minua.

Yläkoululaisista

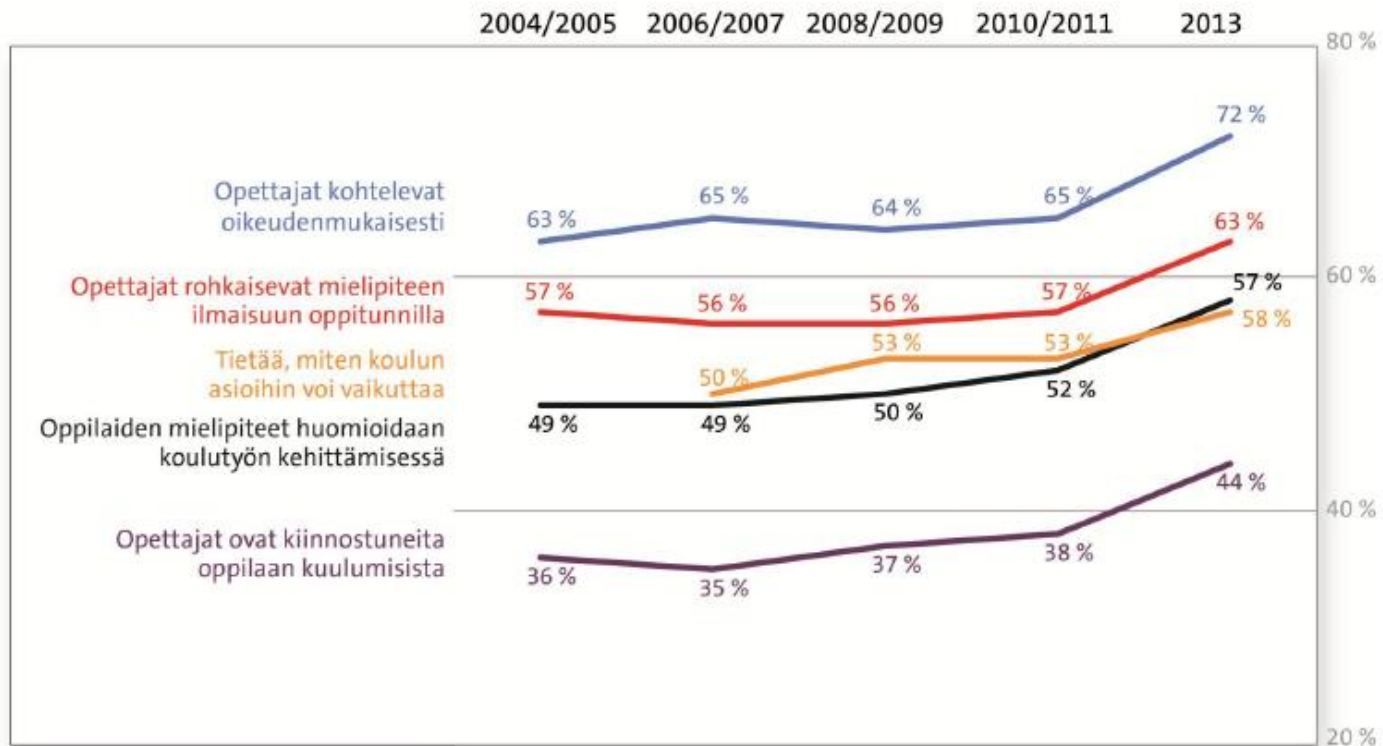
63 % mielestä koulussa
opittavat asiat ovat kiinnostavia

Lähde: Oppilaan osallisuus oppimiseen -kartoitus, Opetushallitus 2014

Kouluterveyskysely 2013

Osallisuus koulussa parantunut

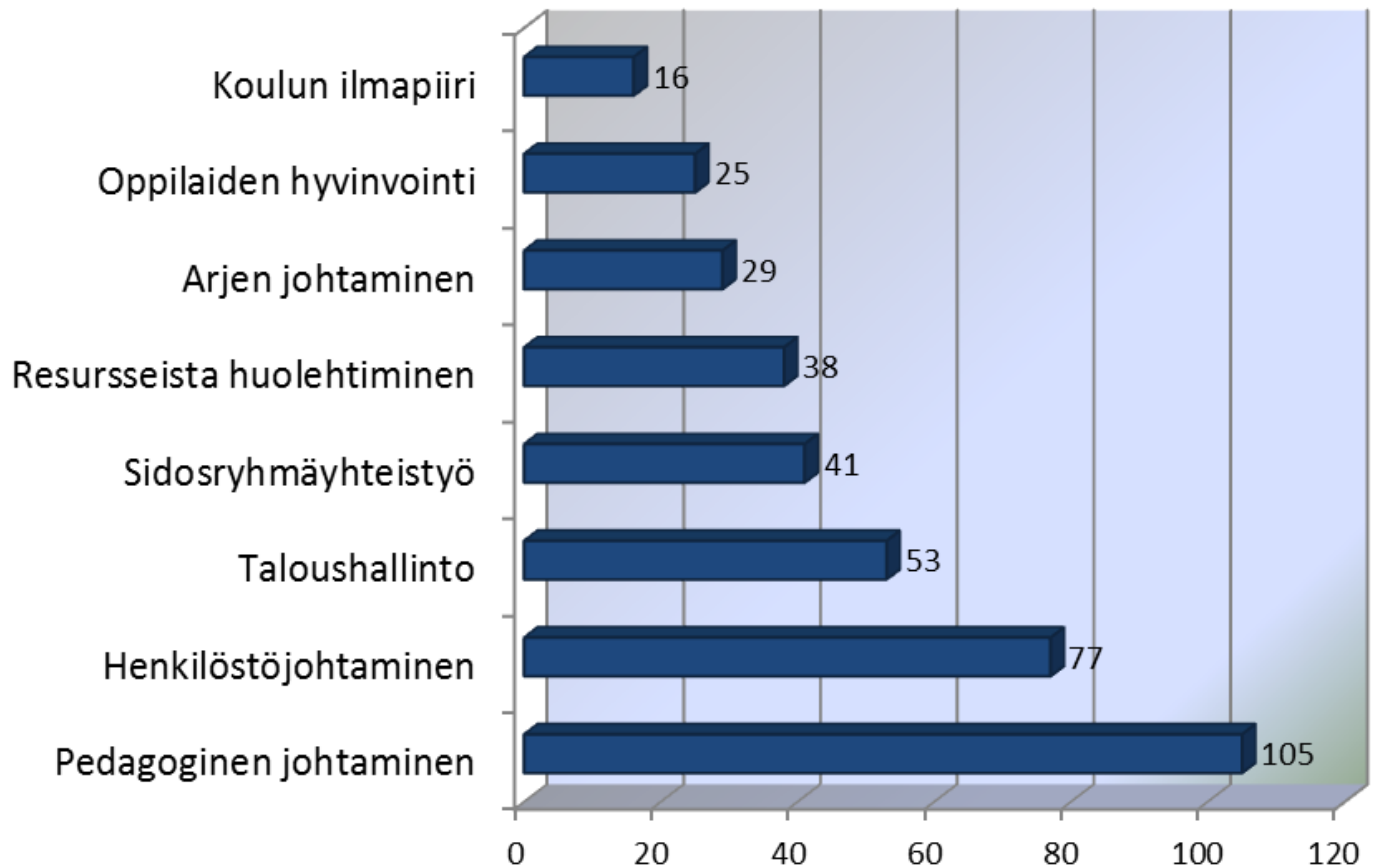

Pedagoginen ja henkilöstön johtaminen johtajan keskeiset tehtävät

Mitkä ovat keskeiset tehtävät koulun tai oppilaitoksen johtajan toimesta?

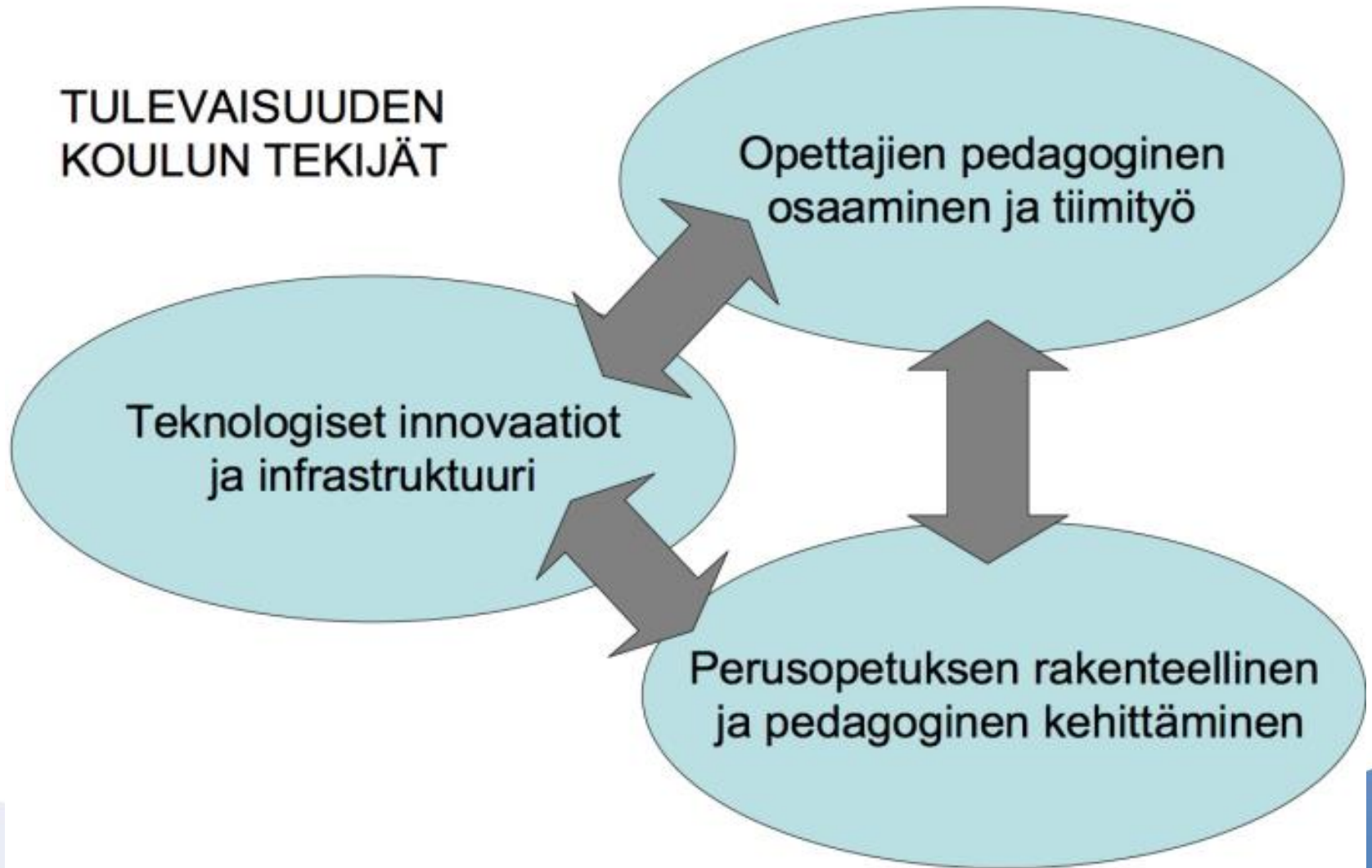
Kuvion palkit kertovat, kuinka monta kertaa kukin asia on mainittu aineistossa

(n=270)

TULEVAISUUDEN KOULUN TEKIJÄT

Opettajuuden ja uuden pedagogisen ajattelun ja toiminnan tavoitteet

- ◆ Opettaja on oppimisen asiantuntija ja oppimisen toiminnan mahdollistaja (subjektista aktivoijaksi)
- ◆ Oppilas on oman oppimisensa keskiössä (rakentaa omaa oppimistaan ja tunnistaa oppimisen tyylinsä)
- ◆ Koulu on yhteisöllinen oppimisen paikka (yhteisopettajuus)
- ◆ Pedagoginen johtajuus on toimivaa (rehtori ja johtoryhmä johtavat oppimista)
- ◆ Koko ympärillä oleva yhteisö on läsnä

Sitoutuminen oppimiseen - tunnuspiirteitä

- ◆ Huomio myös kehittämisessä – ei vain lopputuloksessa (esim. koetulos)
- ◆ Vastuu omasta oppimisesta
- ◆ Panostaminen oppimistehtävään, ei vain suorittaminen
- ◆ Ajatus siitä, että koulussa opittu hyödyttää myös koulun ulkopuolella

Miten oppimaan sitoutumista voidaan vahvistaa?

Tehtävä linkittyy oppilaalle tuttuun maailmaan, on merkityksellinen, kiinnostava ja laaja-alainen.

Miten oppimaan sitoutumista voidaan vahvistaa?

**TOIMINNALLINEN
OPPIMINEN**

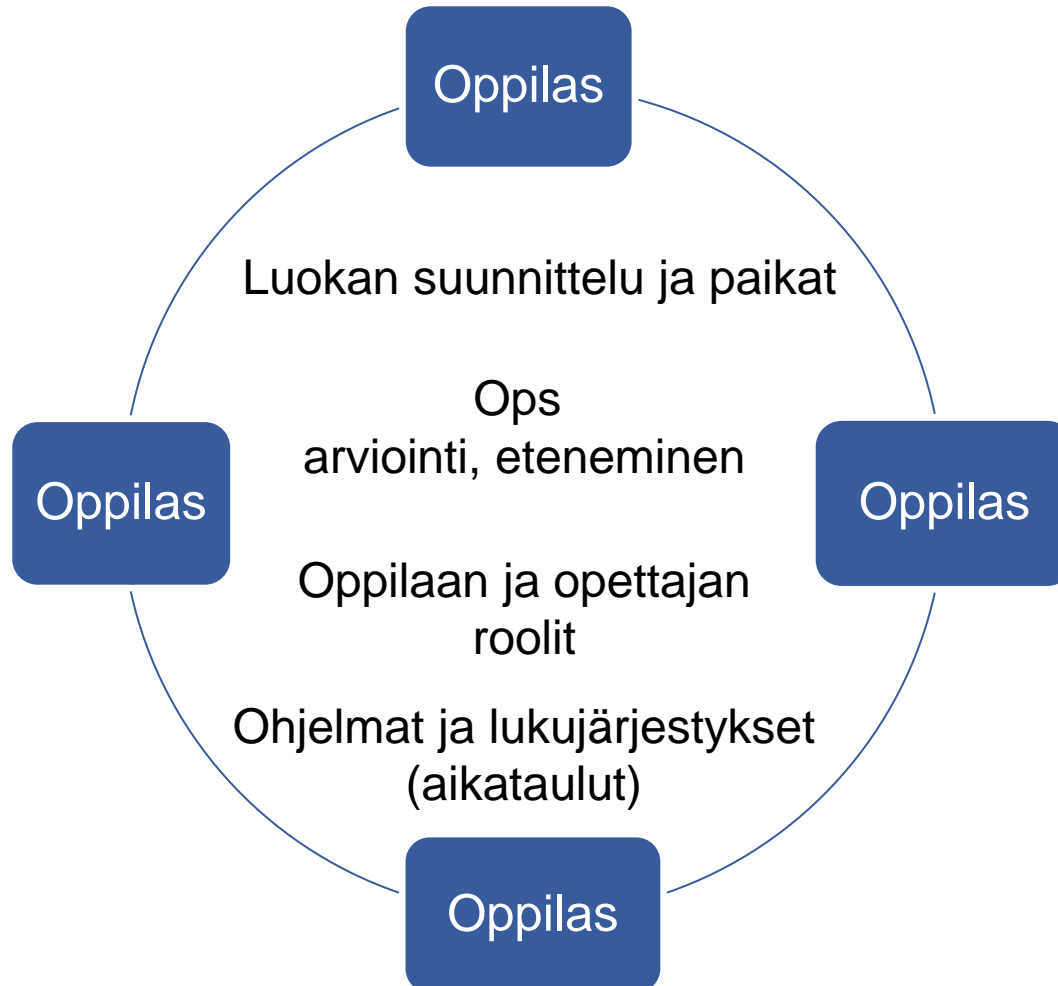
**KOULU ON
TUKIKOHTA
OPPIMISELLE,
EI LINNAKE**

**KAIKILTA VOI
OPPIA**

**KOULU
OPPIVANA JA
OSALLISUUTTA
VAHVISTAVANA
YHTEISÖNÄ**

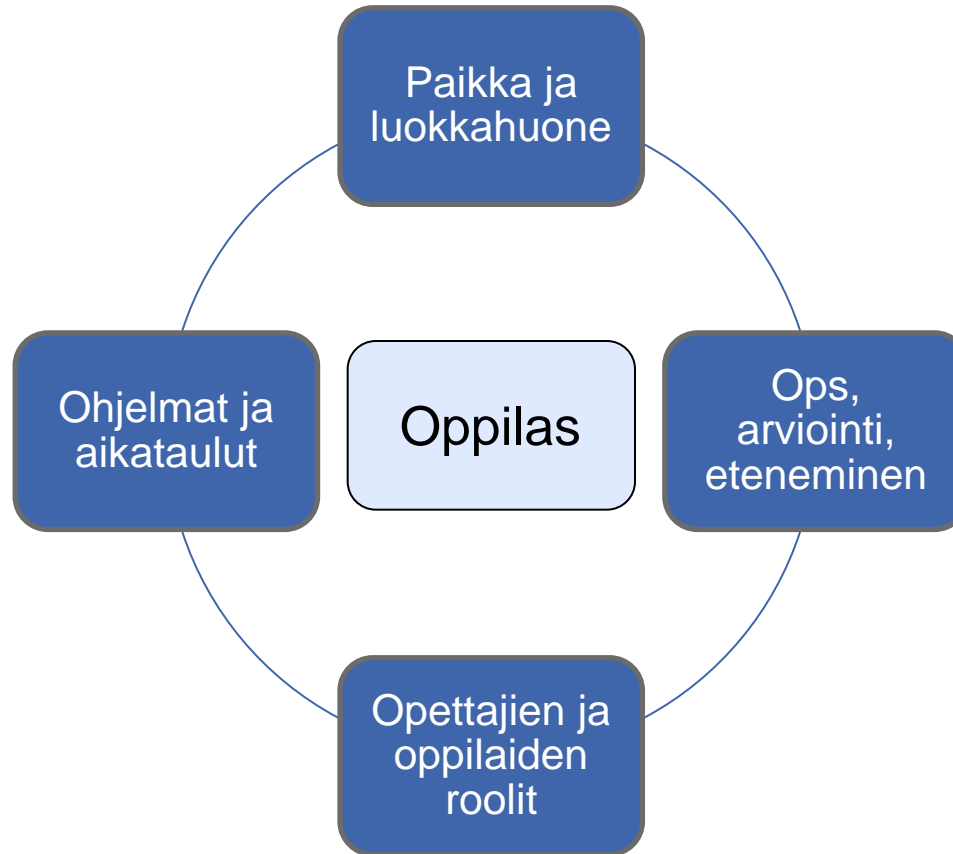
Luokkahuonekeskeinen koulumalli

Aika, paikka, ops, arviointi, henkilökunta pysyviä. Oppilaat pyörivät ulkokehällä.

Oppilaskeskeinen, henkilökohtaistettu koulumalli

Aika, paikka, ops, arviointi ja henkilökunta on joustava ja pyörii oppilaan tarpeiden ja vahvuuksien ympärillä.

KuntaKesu

Työ- ja kehittämissuunnitelma eli
”KouluKesu”

Ammatissa
aloittavan opettajan
”OpeKesu”

Ammatissa
toimivan opettajan
”OpeKesu”

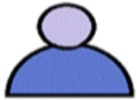

Kehittämiskouluverkoston tavoitteena on

- Uudistaa toimintakulttuuria ja pedagogiikkaa
- Luoda ja levittää uusia innovaatioita
- Edistää oppilaiden oppimista, kouluviihtyvyyttä ja motivaatiota
- Tukea opettajien osaamisen kehittämistä ja työssä jaksamista
- Kehittää johtamisen käytäntöjä

Verkoston toimijat

Oppilas
Oppilaskunta

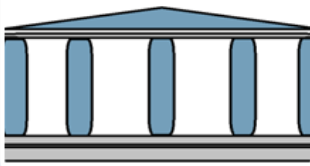
Huoltajat
Vanhempain-
yhdistykset

Oma koulu
Muut koulut ja
oppilaitokset

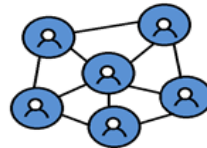
Tutkimus
Yliopistot

Yhteistyökumppanit
Muut toimialat
Moniammatillisuus
Monialaisuus
Seurat
Järjestöt

Yritykset
Paikallinen yhteistyö

Kansallinen verkosto
Alueelliset verkostot
Teemaverkostot

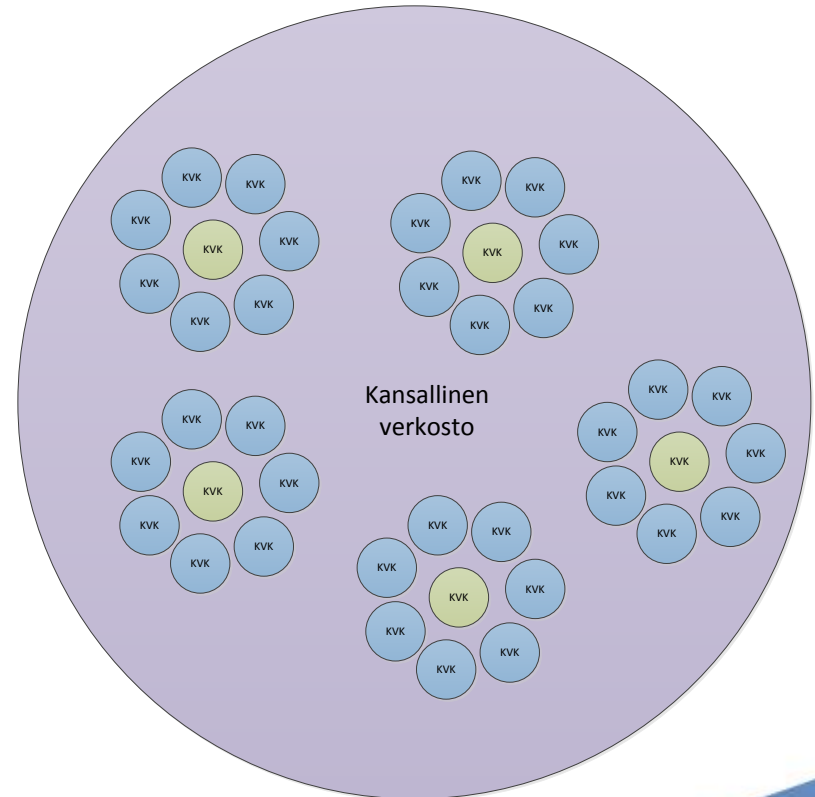

Kansainväliset verkostot

Verkoston rakenne ja kehittämisteemat

- Kukin kehittämisverkostokoulu valitsee 1-3 kehitettävää teemaa
- Kehittämisverkostokouluista kootaan alueellisia tai teemakohtaisia ryhmiä, jotka työskentelevät tiiviissä yhteistyössä keskenään.
- ✓ Muodostuu yksi suuri kansallinen verkosto johon kuuluvat kaikki kehittämisverkostokoulut (KVK)
- ✓ Muodostuu pienempiä maan sisäisiä verkostoja (5-10kpl) joko alueellisesti tai teemoittain

Suomi maailman osaavimmaksi kansaksi

- ◆ Tavoitellaan uudenlaista pedagogista ajattelua, vahvistetaan johtamista ja uudistetaan toimintakulttuuria
- ◆ Onnistuminen edellyttää visiota ja tahtoa muutokseen, yhteistyötä ja sitoutumista